



Navodila predlagateljem projektov in partnerjem glede Politike preglednosti skupine EIB

1. Uvod

EIB ima politiko preglednosti, ki je skladna z zahtevami Evropske unije glede preglednosti in z mednarodno najboljšo prakso. Politika je v vseh uradnih jezikih EU na voljo na spletišču EIB¹.

Kot banka Evropske unije in kot organ EU je EIB posebej odgovorna za kar največjo **odprtost in preglednost** v odnosih z državljani EU in širšo javnostjo. EIB mora kot finančna ustanova tudi ohranjati **zaupanje** svojih strank, sofinancerjev, vlagateljev in ostalih tretjih strank.

Politika določa pristop skupine EIB k preglednosti in vključevanju deležnikov. Opredeljuje vodilna načela, ki veljajo za skupino EIB kot celoto, in podrobne določbe, ki veljajo zgolj za EIB.

Politika daje javnosti pravico, da zahteva **dostop do vseh informacij in dokumentov, s katerimi razpolaga EIB**. Hkrati zagotavlja **varstvo zaupnih informacij**, s katerimi razpolaga EIB.

Skupina EIB je pri vseh svojih dejavnostih zavezana spoštovanju človekovih pravic. Skupina EIB ne dopušča nobenih povračilnih ukrepov, ki bi bili usmerjeni proti posameznikom ali organizacijam, ker so uresničevali svoje pravice iz politike preglednosti.

2. Namen teh navodil

Namen teh navodil je **predlagatelje projektov, posojilojemalce in sofinancerje seznaniti z načeli in glavnimi določbami politike preglednosti**, pa tudi z njihovo praktično uporabo v zvezi z informacijami, ki jih EIB pripravlja ali prejema v zvezi s svojim poslovanjem.

EIB dejavno **spodbuja preglednost in dobro upravljanje** v okviru financiranih projektov, v podjetjih, v katerih ima lastniški delež, in na splošno pri svojih poslovnih partnerjih. Zato je pomembno, da se predlagatelji projektov in partnerji EIB seznanijo s ključnimi načeli politike in na zahtevo sodelujejo z EIB pri njihovem izvajanju.

¹ <https://www.eib.org/en/publications/eib-group-transparency-policy-2021>

EIB spodbuja predlagatelje projektov, posojilojemalce in druge zadevne stranke, naj **okoljske in socialne informacije o projektih, ki jih financira banka, dajo na voljo javnosti**, naj bodo odprti in pregledni glede svojih odnosov in dogovorov z EIB ter naj v okviru financiranih projektov sledijo načelom preglednosti iz politike. To naj počnejo brez poseganja v zakonite interese EIB in drugih tretjih strank ter brez poseganja v veljavne zakone in predpise.

Navodila ne predstavljajo popolnega in izčrpnega pregleda politike. Ne obravnavajo obveznosti poročanja ali zahteve po razkritjih, ki bi lahko izhajale iz drugih mednarodnih, evropskih ali nacionalnih okvirov. So zgolj informativne narave in ne vplivajo na pravice ali obveznosti tretjih strank.

Predlagatelje projektov in partnerje vabimo, naj si popolne informacije poiščejo v politiki, za natančnejša navodila pa naj se obrnejo na EIB.

3. Podlaga politike

- **Načelo javnosti** ustanov, organov, uradov in agencij EU je določeno v **Pogodbi o Evropski uniji (PEU)** in **Pogodbi o delovanju Evropske unije (PDEU)**, še zlasti v členih 1 oziroma 15(1).
- Kjer je to primerno, mora banka kot organ EU spoštovati tudi Uredbo (ES) št. 1367/2006 o uporabi določb Aarhuške konvencije o dostopu do informacij, udeležbi javnosti pri odločanju in dostopu do pravnega varstva v okoljskih zadevah v institucijah in organih Unije.
- Skupina EIB je zato sprejela politiko preglednosti in z njo ta regulativni okvir prevedla v prakso, tj. v lastna pravila in postopke.

4. Vsebina politike

- Politika preglednosti sloni na načelih **javnosti, zagotavljanja zaupanja in varovanja občutljivih informacij ter pripravljenosti prisluhniti in vključevati**.
- Politika opisuje informacije, ki jih banka redno objavlja na svojem spletišču (glej spodnjo točko 4.1). Javnosti daje pravico, da zahteva dostop do informacij in dokumentov, s katerimi razpolaga EIB, ter opisuje za to ustrezne postopke (glej spodnjo točko 4.2). Poleg tega opisuje splošen pristop banke k preglednosti, vključevanju deležnikov in javnemu posvetovanju, kot tudi pritožbeni mehanizem, ki je na voljo javnosti.

4.1. Objava informacij

- EIB podpira in spodbuja načelo preglednosti tako, da je popolnoma zavezana rednemu in pravočasnemu **objavljanju** točnih informacij o svoji vlogi, politikah in poslovanju, zlasti na svojem spletišču (www.eib.org).
- EIB še zlasti objavlja povzetke projektov, ki jih namerava financirati. Povzetek objavi, ko v razgovorih s predlagateljem projekta dovolj napreduje, da lahko začne z ocenjevanjem projekta. Temu koraku sledi predlog za financiranje projekta, ki se posreduje svetu direktorjev EIB v odobritev.

- Banka v nekaterih primerih povzetka projekta ne objavi, dokler ga ne odobri svet direktorjev oziroma dokler se ne podpiše pogodba o financiranju, s čimer zaščiti upravičene interese na podlagi izjem od razkritja iz poglavja 5 politike (glej naslednjo točko teh navodil).
- Po podpisu pogodbe se povzetku projekta doda izjava o dodatnosti in vplivu, kjer EIB opiše, kako s financiranimi projekti zagotavlja dodatnost in vpliv.
- EIB tudi **okoljske informacije**, ki jih hrani, objavi kar se da zgodaj v projektne ciklu, in sicer prek javnega registra, ki ga je vzpostavila na svojem spletišču (<https://www.eib.org/en/registers/index.htm>).
- Po 30 letih se dokumenti pregledajo zaradi javnega arhiviranja. EIB informacije na splošno hrani samo do konca zahtevanega obdobja hrambe (člen 5.15).

4.2. Razkritje informacij

- EIB od javnosti (npr. državljanov, organizacij civilne družbe in akademske skupnosti) redno prejema **zahteve po razkritju**, ki jih obravnava v skladu s politiko. Nekatero od njih se nanašajo na informacije in dokumente njenih strank ali partnerjev in/ali njihovo poslovanje.
- Politika temelji na načelu »**domneve razkritja**« (člen 5.1). To pomeni, da EIB zainteresiranim predstavnikom javnosti na zahtevo **načeloma lahko razkrije vse informacije in dokumente, s katerimi razpolaga**.
- Ker pa **banka spoštuje zaupnost informacij svojih poslovnih partnerjev**, informacij in dokumentov ne razkrije, če bi s tem oslabilo varstvo zakonitih interesov ali kršila obveznost varovanja poslovnih skrivnosti ali zakonodajo EU (npr. na področju zlorabe trga).
- Politika še zlasti določa **izjeme**, ki služijo varstvu upravičenih interesov, ki bi jih banka lahko oslabilo, če bi razkrila zahtevane informacije (glej poglavje 5 politike).
- Banka na primer ne razkrije informacij, če bi s tem **oslabilo varstvo**:
 - **poslovnih interesov** predlagatelja projekta ali katere koli tretje stranke (člen 5.5). To se lahko nanaša na poslovne, finančne, lastniške ali druge nejavne informacije/dokumente, ki jih pripravi ali prejme EIB; na informacije/dokumente, povezane s pogajanji, pravno dokumentacijo in zadevno korespondenco; ali na informacije/dokumente, zavarovane s sporazumom o zaupnosti ali za katere tretja stranka upravičeno pričakuje, da ne bodo razkriti;
 - **intelektualne lastnine** predlagatelja projekta ali katere koli tretje stranke (člen 5.6).
- Izjeme iz zgornjih alinej veljajo, razen če ne **prevlada javni interes** za razkritje zadevnih informacij. Šteje se, da prevlada javni interes, če se na primer **zahtevane informacije nanašajo na emisije v okolje** (npr. plinov in delcev iz različnih virov). Načeloma se zato **takšne informacije razkrijejo** na zahtevo.
- Navedeno velja tudi za informacije in dokumente, ki jih predloži ali pripravi **tretja stranka, hrani pa EIB**. Pred odločitvijo za razkritje ali proti razkritju zahtevanih informacij ali dokumentov **se banka posvetuje z zadevnimi strankami, da ugotovi, ali se uporablja katera od izjem** (razen če je že jasno, ali se informacije ali dokumenti smejo razkriti ali ne (člen 5.11)).

- V takšnih primerih se predlagatelje projektov in partnerje zaprosi, naj EIB obvestijo, za katere dele dokumentov se po njihovem mnenju uporablja katera od izjem iz politike preglednosti EIB, kar naj utemeljijo z navedbo škode, ki bi nastala z razkritjem zadevnih informacij. Če banka ni obveščena v določenem roku, o razkritju odloča na podlagi določb politike.
- EIB mora na zahtevo za razkritje odgovoriti v **15 delovnih dneh** po prejemu (člen 5.22). V izjemnih primerih, če je na primer zahteva za razkritje kompleksna in nanjo ni mogoče odgovoriti v navedenem časovnem okviru (npr. ker se zahteva nanaša na zelo dolg dokument ali ker informacije niso na voljo oziroma je njihovo zbiranje zapleteno), skuša EIB na zahtevo za razkritje odgovoriti **najpozneje v 30 delovnih dneh** po prejemu (člen 5.24).

Predlagatelji projektov in partnerji, ki prejmejo zahtevo za informacije ali razkritje v zvezi z dokumentom EIB ali imajo nadaljnja vprašanja glede pristopa EIB k preglednosti, se lahko obrnejo na banko prek **informatijske službe EIB** (infodesk@eib.org) ali neposredno prek svoje kontaktne osebe v EIB (npr. posojilnega specialista).

*Predlagatelji projektov in partnerji, ki se tudi bolj na splošno zanimajo za dostop do informacij, udeležbo javnosti pri odločanju in dostopu do pravnega varstva v okoljskih zadevah, si lahko preberejo **Vodnik za izvajanje Aarhuške konvencije**², ki ga je pripravila Gospodarska komisija ZN za Evropo.*

2. <https://unece.org/environment-policy/publications/aarhus-convention-implementation-guide-second-edition>